

4de Valgkreds (A. Thomsen), som hævdede Betydningen af, at der fremdeles maa være Udgang for Privatisterne til at tage Eksamen, sigte, at jeg i meget kan dele de Betragtninger, de fremsatte, men at jeg ikke tror, det er muligt at fastholde den hidtidige Ordning, hvor Folk selv kunne indstille sig ufontroleret til Eksamen, hvis man vil lægge Bægt paa at faa en virkelig 3-aarig Undervisning paa Seminarierne. Det, der har været Hovedtanken mod Privatistvæsenet er jo det, at det har gjort det umuligt for Seminarierne at faa noget virkelig Hold paa deres Elever, og saa længe vi lade den Dør staa aaben, at enhver, der finder, det gaar for langsomt paa Seminariet, eller ikke kan blive indstillet fra et Seminarium, ved, at han alligevel kan gaa op uden Indstilling, kunne Seminarierne ikke bevare Eleverne, og saa kunne de ikke gennemføre den 3-aarige Undervisning, som vi i øvrigt i Udvalget have ment, var et væsentligt Gode at opnaa. Det andet Forslag, som det ærede Medlem for Borholms Amts 2den Valgkreds førte Ordet for, var det, at der i Eksamenkommissionen skulde være 3 Medlemmer, som havde været Lærere ved offentlige Almueskoler, og at kun disse Eksaminatorer skulde kunne eksaminere i praktisk Færdighed. Jeg tror ikke, det gaar an at foreskrive noget saadant i Forslaget, og jeg tror heller ikke, at en saadan Bestemmelse vil være rigtig, thi det at en Mand har været Lærer i den offentlige Folkeskole, giver jo slet ikke Sikkerhed for, at han er bedre stillet til at være Eksaminator i praktisk Færdighed, end en Mand, der ellers maaske har været Lærer hele sit Liv igennem ved andre Skoler og netop en særlig praktisk dygtig Lærer. Jeg tror ikke, det er en Betingelse for at kunne eksaminere i Pædagogik og praktisk Færdighed, at man netop har været ansat i den offentlige Folkeskole. Det ærede Medlem fra Nænsens (Bernsen) har stillet et Forslag om at stryge Bestemmelsen om Dvøveskoler. Som jeg udtalte i Gaar, er jeg egentlig slet ikke nogen Ven af disse Dvøveskoler, og naar jeg er gaaet med til at stille Forslag om dem, er det, fordi vi her staa over for et Krav, som rejsses fra saaaltd pædagogisk Side. Det er en pædagogisk Mødesag. Man forlanger disse Dvøveskoler Verden over, og jeg tror, som jeg sagde i Gaar, at man fuldstændig overdriver den Betydning, som Dvøveskolerne have. Jeg er aldeles ikke enig med det ærede Medlem for Njøbenhavns 1ste Valgkreds (Trier), naar han mener, at man skulde frafalde Fordringen om, at Eleverne førend de komme ind paa Seminariet, skulle

have haft Lejlighed til at øve sig i et Aar i praktisk Stolegerning, fordi det var tilstrækkeligt at have denne Dvøveskole, medens de gaa paa Seminariet, thi jeg tror, at det i et Aar at gaa ved en Skole og virkelig have Del i Undervisningen — det er jo det, vi forlange i Fremtiden og ikke saadant Gumbug som hidtil — selv at have forestaaet den eller haft visse bestemte Timer under en dygtig Lærers Vejledning, betyder langt mere end den Dvøve, man kan faa i sin Seminarietid ved at deltage i Dvøveskolen. Jeg lægger for min Del meget mere Bægt derpaa end paa Dvøveskolen. Og jeg lægger Bægt paa det sidste Forslag, vi have stillet i vor Betænkning: „Ingen kan faa fast Anættelse uden mindst et Aar efter den afsluttende Prøve at have været sysselsat ved praktisk Stolegerning.“ Det tror jeg virkelig vil hjælpe til at faa mere praktisk uddannede Lærere. Men, som sagt, Kravet om Dvøveskoler er et Krav, der stilles stærkt fra pædagogisk Side, og det ærede Medlem for Njøbenhavns 1ste Valgkreds gjorde gældende, at man har det alle andre Steder i Verden, hvorfor skulle vi saa ikke ogsaa have det. Dette er dog ikke for mig noget egentligt Bevis, thi man har saa mange gale Ting i Verden, som der ikke er nogen Grund til at efterligne her. Men jeg benægter ikke, at Dvøveskoler, naar de bruges forstandig, ogsaa kunne have deres Betydning. For mig herover alt med Hensyn til Dvøveskole paa den Maade, hvorpaa de benyttes. Benyttes de paa den Maade, som vi for lidt siden fik Prøve paa i det Foredrag, der blev holdt af det ærede Medlem for Nalborg Amts 4de Valgkreds (A. Thomsen), betragter jeg dem ganske vist som en Uting, men benyttes de saaledes, at Seminarieleverne overvære en god Undervisning og faa Lejlighed til at se, hvorledes en saadan god Undervisning ledes og maaske Lejlighed til selv at undervise ikke blot i nogle Minutter, men i Timer ad Gangen i hele Fag, tror jeg, der virkelig kan naas noget. Men det vil være en stor Vanstørelighed for Seminarierne at faa disse Dvøveskoler, og i den Henseende henviser jeg til, at i Norge, hvor man har indført dem, og hvor Forholdene omtrent ere lignende som her, har man haft overordentlig Vanstørelighed ved at staffe sig sig dem. Det er blevet dyre Skoler, thi det er ikke mange, der have lyst til at sætte deres Børn deri — jeg tror ganske vist, at naar det kommer til Stykket, var der ikke mange af dette Tings Medlemmer, der vilde sende deres Børn til en saadan Skole. Derfor er det ikke mærkeligt, at man i Norge, da man